СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

# Практикум з українського пісенного фольклору

**Статус дисципліни –** вільного вибору здобувача вищої освіти.
**Викладач кафедри сценічного мистецтва і культури:** Макаренко Л.П.
**Рекомендовано –** перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.
**Необхідні передумови:** наявність музичного слуху; базові навички вокального музикування; загальне уявлення про традиційну музичну культуру України; інтерес до українського пісенного фольклору та готовність до практичного опанування його особливостей.

## 1. Анотація:

**Обсяг**: загальна кількість годин – 120; кількість кредитів ЄКТС – 4
**Мета дисципліни –** опанування студентами практичних навичок виконання українського пісенного фольклору з урахуванням жанрових, регіональних та стилістичних особливостей. Формування вмінь автентичного та сценічного відтворення народних пісень, розвитку вокальної техніки та ансамблевого співу фольклорному виконавстві.
**Результати навчання дисципліни:**
*знати:* основні жанри українського пісенного фольклору та їхні особливості; регіональні стилістичні відмінності народного співу; виконавські традиції та специфіку автентичного виконання народних пісень;
*вміти:* практично виконувати народні пісні різних жанрів та регіональних стилів; використовувати традиційні техніки народного співу; працювати в ансамблі та соло над фольклорним репертуаром; адаптувати фольклорні зразки до сценічного виконання;
*здатен продемонструвати:* володіння автентичними прийомами виконання народних пісень; усвідомлене інтерпретування фольклорного матеріалу у виконавській практиці; здатність до стилістично точного відтворення фольклорних зразків;
*володіти навичками:* ансамблевого та сольного виконання українських народних пісень; слухового аналізу та відтворення мелодій з автентичних записів; елементів імпровізації в народному виконавстві; сценічного представлення фольклорного репертуару;
*самостійно вирішувати:* художньо-виконавські завдання під час інтерпретації народних пісень; підбір репертуару відповідно до жанрових та регіональних особливостей; організацію та проведення фольклорних виступів та концертних програм.
**Зміст дисципліни: Тема 1.** Вступ до українського пісенного фольклору**. Тема 2.** Сімейно-побутові пісні. **Тема 3.** Козацькі та стрілецькі пісні.. **Тема 4.** Пісні Української Повстанської Армії (УПА). **Тема 5.** Пісні українсько-російської війни (з 2014 року). **Тема 6**. Ліричні та родинно-побутові пісні. **Тема 7.** Жартівливі та сатиричні пісні. **Тема 8**. Адаптація та сучасне виконавство українського фольклору. **Тема 9**. Календарно-обрядові пісні. **Тема 10**. Підсумкове практичне заняття – концертна програма.
**Форма підсумкового контролю:** залік.
**Засоби діагностики успішності навчання:** есе (аналіз вокального твору), здача вокальних партій, концертний виступ.
**Мова навчання:** українська.

## 2. Оцінювання:

**Розподіл балів з дисципліни, які отримують здобувачі вищої освіти**

| Поточне оцінювання та самостійна робота | | | | | | | | | | | МК (концертний виступ) | Сума |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Т1 | Т2 | Т3 | Т4 | Т5 | Т6 | Здача партій/ есе | Т7 | Т8 | Т9 | Т10 | | |
| 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 25 | 5 | 5 | 5 | 5 | 25 | 100 |

**Розподіл балів за видами робіт**

| **Види робіт, що оцінюються в балах** | **Т1** | **Т2** | **Т3** | **Т4** | **Т5** | **Т6** | **Т7** | **Т8** | **Т9** | **Т10** | **Усього** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Ансамблеве виконання вокальних творів | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 30 |
| Здача партій/ ессе | 25 | | | | | | | | | | 25 |
| Поточний контроль (*за темами*) | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 2 | 20 |
| Модульний контроль (МК) (концертний виступ) | 25 | | | | | | | | | | 25 |
| **Всього з дисципліни** | | | | | | | | | | | **100** |

**Критерії оцінювання видів робіт**

1. Ансамблеве виконання вокальних творів (30 балів)
   - 27–30 балів – бездоганне виконання, висока вокальна техніка, чистота інтонації, ансамблева злагодженість, дотримання стилістичних особливостей виконання.
   - 23–26 балів – якісне виконання з незначними помилками в інтонації або ансамблевій взаємодії.
   - 18–22 бали – середній рівень виконання, помітні недоліки в ритміці, диханні або злагодженості ансамблю.
   - 12–17 балів – значні неточності у виконанні, недостатній рівень підготовки.
   - 11 балів і менше – невиконане завдання або низький рівень володіння вокально-ансамблевими навичками.
2. Здача партій / ессе (50 балів)
   - 45–50 балів – повне та правильне виконання партії, осмислене викладення думок в есе, глибокий аналіз теми, відсутність технічних помилок.
   - 38–44 бали – якісне виконання партії або добре структуроване есе з мінімальними недоліками.
   - 30–37 балів – середній рівень підготовки, наявність технічних або змістових помилок.
   - 20–29 балів – виконання нижче середнього рівня, значні недоліки у розкритті теми або технічних аспектах виконання.
   - 19 балів і менше – завдання виконане незадовільно або не здане.
3. Поточний контроль (20 балів)
   - 18–20 балів – успішне засвоєння теоретичного матеріалу, правильне виконання усіх завдань.
   - 15–17 балів – засвоєння матеріалу з незначними помилками.
   - 10–14 балів – середній рівень знань, наявність недоліків у відповідях.
   - 5–9 балів – слабке засвоєння матеріалу, значні помилки.
   - 4 бали і менше – відсутність засвоєних знань або невиконання завдань.
4. Модульний контроль (концертний виступ) (50 балів)
   - 45–50 балів – висока якість виконання, сценічна впевненість, дотримання стилю та форми виконання.
   - 38–44 бали – гарне виконання з незначними недоліками у технічних або виразних аспектах.
   - 30–37 балів – середній рівень виконання, наявність помітних помилок.
   - 20–29 балів – низька якість виконання, нестача впевненості у сценічній подачі.
   - 19 балів і менше – невиконане або дуже слабке виконання.

**Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу**

| Оцінка за національною шкалою для екзамену, КП, КР /заліку | Оцінка за шкалою КНУТД | Оцінка за шкалою ECTS | Пояснення |
|---|---|---|---|
| **Відмінно/ зараховано** | 90-100 | **A** | **Відмінно** Високий рівень практичного виконання, впевнене володіння вокальними техніками народного співу, чистота інтонації, правильне дихання, ансамблева злагодженість. Повне знання теоретичних основ дисципліни, вміння аналізувати та інтерпретувати пісні відповідно до їх жанрових та регіональних особливостей. Успішне виконання концертного виступу. |
| **Добре/ зараховано** | 82-89 | **B** | **Дуже добре** Високий рівень виконання з незначними неточностями, впевнене володіння більшістю виконавських прийомів, розуміння стилістики виконання. Достатній рівень самостійного аналізу фольклорного матеріалу, успішна здача партій та ессе. Концертний виступ якісний, але містить незначні помилки. |
| | 74-81 | **C** | **Добре** Виконання більшості завдань на достатньому рівні, але з певними неточностями. Вокальна техніка та ансамблеве виконання містять дрібні помилки у дикції, фразуванні або стилістичному відтворенні. Теоретичні знання загалом достатні, але відсутній глибокий аналіз матеріалу. Концертний виступ має недоліки, які незначно впливають на загальне враження. |
| **Задовільно/ зараховано** | 64-73 | **D** | **Задовільно** Середній рівень виконавських навичок: помітні недоліки у вокальній техніці, неточності у ритміці, фразуванні, проблеми з ансамблевою злагодженістю. Теоретичні знання поверхові, є труднощі у розпізнаванні жанрових і стилістичних особливостей народних пісень. Концертний виступ має помилки у виконанні, які суттєво впливають на якість виступу. |
| | 60-63 | **E** | **Достатньо** Мінімально допустимий рівень виконання: відчутні помилки у вокальній техніці, відсутність глибокого розуміння стилістичних особливостей фольклорного виконання. Невпевнене ансамблеве співання, низький рівень підготовки теоретичного матеріалу. Концертний виступ виконаний на низькому рівні, присутні значні помилки. |
| **Незадовільно/ не зараховано** | 35-59 | **FX** | **Незадовільно** Недостатній рівень підготовки: значні недоліки у вокальній техніці, відсутність чистоти інтонації, неправильне дихання, слабка ансамблева взаємодія. Незнання теоретичного матеріалу, невміння застосовувати знання на практиці. Концертний виступ не відповідає вимогам дисципліни, можливість повторного складання. |
| | 0-34 | **F** | **Незадовільно** .Відсутність необхідних навичок виконання, повне нерозуміння особливостей українського пісенного фольклору. Незнання теоретичного матеріалу, нездатність до аналізу пісенного репертуару. Концертний виступ провалений або не відбувся. Обов'язкове повторне вивчення дисципліни. З обов'язковим повторним вивченням дисципліни) |

**3. Політика:**

Академічна доброчесність

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності:

- самостійне виконання всіх практичних та письмових завдань;
- дотримання норм етичної поведінки під час занять і контрольних заходів;
- недопустимість плагіату (копіювання текстів, аранжувань, чужих виконавських рішень без зазначення авторства);
- за порушення академічної доброчесності (списування, фальсифікація результатів, використання неприпустимих джерел тощо) передбачене зниження балів або недопущення до підсумкової атестації.

Терміни виконання завдань та контрольні заходи

- Поточні практичні завдання (здача партій, письмові есе, виконання творів) виконуються у встановлені терміни відповідно до розкладу занять.
- Поточний контроль (за темами) проводиться у формі усного опитування, тестування або виконання практичних завдань.
- Модульний контроль (концертний виступ) передбачає виконання здобувачем індивідуального або ансамблевого номера, оцінювання відбувається за критеріями якості виконання.
- Види робіт, обов'язкові до виконання: ансамблеве виконання, здача партій, письмові роботи (есе), модульний концертний виступ.

Причини зняття балів

Бали можуть бути знижені або не зараховані у таких випадках:

- Плагіат або академічна недоброчесність (до 100% балів за завдання або дискваліфікація з контрольного заходу);
- Пропуск терміну здачі робіт без поважної причини (до 30% зниження балів);
- Неучасть у контрольних заходах без обґрунтованих причин (нульова оцінка за цей вид роботи);
- Недостатній рівень підготовки (виконання завдання на рівні нижче мінімального порогу за критеріями оцінювання).

Перездача робіт та контрольних заходів

Перездача окремих видів робіт дозволяється у таких випадках:

- Офіційно підтверджений лікарняний – можливість перенесення або повторного складання без зниження балів;
- Участь у мобільності або офіційних заходах – індивідуальний графік здачі робіт за погодженням із викладачем;
- Непередбачені обставини (форс-мажор, сімейні причини) – можливість складання у визначений додатковий термін.

  Повторне виконання контрольних заходів можливе лише за погодженням із викладачем та у визначені терміни.

Неформальна освіта та інші аспекти

- Заохочується участь здобувачів у фольклорних фестивалях, майстер-класах, конкурсах та інших заходах, пов'язаних із народним співом та традиційною музикою.
- У випадку проходження сертифікованих курсів або тренінгів з українського фольклорного співу, можливе часткове або повне зарахування результатів як еквівалент певних видів роботи (за погодженням із викладачем).
- Виконання додаткових творчих проєктів або досліджень може стати підставою для отримання бонусних балів.